

The New Color of Money
Safer. Smarter. More Secure.

www.moneyfactory.gov/newmoney

Янги кўринишдаги 10 долларлик банкнот Пулнинг Янги Рангларининг Белгилари

Эътимод. Ишонч. Қиймат. Америка доллари бутун дунё бўйича шу тушунчаларни ўзида акс эттиради. Бундай даражага валюта дизайнини узлуксиз такомиллаштириш ҳамда АҚШ валютасини қалбакилаштиришдан ҳимоя қилиш орқали унинг дахлсизлигини таъминловчи агрессив қонун ижроси орқали эришилган.

Ҳукумат валютанинг 2004 Сериясининг бир қисми сифатида 2003 йил янги 20 долларлик банкнотни, 2004 йилда эса, янги 50 долларлик банкнотни муомалага киритган эди. Учинчи, 10 долларлик банкнот 2006 йилда муомалага киритилди. Янги банкнотлар худди эски купюралардагидек ўлчов ва худди ўша, лекин такомиллаштирилган портрет ва тарихий тасвирларга эга бўлади. Энг асосийси, бутун дунё янги пулларни анъанавий Америка пули сифатида танийди.

Муҳофаза Белгилари

Янги 10 долларлик банкнотлар хавфсизроқ, зуккороқ ва ишончлироқ бўлади; хавфсизроқ, чунки уларни қалбакилаштириш қийин ва текшириш осон; зуккороқ, чунки у янги технологияларга ақли-чаққон қалбаки пул ясовчилардан бир қадам олдинда боради; ва ишончлироқ бўлгани сабабли АҚШ валютасининг дахлсизлигини ҳимоя қилади. Муҳофаза белгиларини қалбакилаштириш қийин бўлгани сабабли қалбаки пул ясовчилар кўпинча бунга ҳаракат қилмайди ҳамда нақд пул билан муомала қилувчилар ва кенг омманинг пулни текширмаслигига умид қилади.

Янги кўринишдаги 10 долларлик банкнотда дастлаб 1990 йил киритилган муҳофаза белгиларининг энг асосий учтаси сақлаб қолинган ва уларни текшириш осон: ранги ўзгарувчан бўёқ, сув белгиси ва муҳофаза ипи.

Ранги Ўзгарувчан Бўёқ: Банкнотга тикка ва қия қараб, унинг олди томонининг қуйи ўнг бурчагида жойлашган “10” рақамининг мис рангдан яшил рангга ўзгаришини текширинг. Янги кўринишдаги банкнотларда ранг ўзгариши янада равшанроқ, бу эса одамлар учун уни текширишни осонлаштиради.

Сув Белгиси: 10 долларлик банкнотда Ғазна Котиби Александр Хамилтонни катта портретининг ўнг томонида сув белгиси жойлаштирилган. Бу хира тасвирини текшириш учун банкнотни ёруғликка тутинг. Уни банкнотнинг иккала томонидан ҳам кўриш мумкин. Янги 10 долларлик банкнот кўринишига сув белгисининг жойини кўрсатиб турувчи овал шаклидаги чизма киритилган.

Муҳофаза ипи: 10 долларликни ёруғликка тутинг ва қоғозга бириктирилган кичик лента мавжудлигини текширинг. Заррадек ҳарфлар билан ёзилган “USA TEN” сўзлари ва кичик байроқ тасвири кўриниб туради. Бу лента портретнинг ўнг томонида вертикал йўналишда жойлашган ва банкнотнинг иккала томонидан ҳам кўринади.

Дизайн Белгилари

Мамлакат иқтисодиётини ҳамда сизнинг пешона тери билан топган пулларингизни ҳимоя қилиш мақсадида АҚШ ҳукумати ўз валютасининг кўринишини ҳар етти-ўн йилда ўзгартириб туришни режалаштирган. Валюта кўринишидаги янги белгиларнинг аксарияти банкнотнинг мураккаблигини ошириб қалбакилаштиришни қийинлаштиради, шунингдек бошқа белгилар кенг оммага қулайлик яратади, айниқса кўриш қобилияти паст бўлган одамларга деноминацияларни бир биридан фарқлашни осонлаштиради.

Ранг: Янги банкнотнинг яққол кўзга ташланадиган фарқи фонга киритилган нафис тўқ сариқ, сариқ ва қизил ранглардир. Портретнинг ўнг томони фонига қизил ранг билан “We the People” сўзлари ёзилган. Шунингдек, банкнотнинг олди тарафидан қарасангиз портретнинг чап томони фонига, орқа томонида эса, шаклнинг ўнг томонида сариқ ранг билан кичик “10” лар ёзилган. Фон ранги ҳар бир деноминацияда ўзгача бўлиб, уларни фарқлашни осонлаштиради.

Озодлик Белгилари: Янги 10 долларлик банкнотга Америка иконаларини акс эттирувчи янги Озодлик Белгилари туширилган. Банкнотнинг олд қисмига Озодлик Ҳайкали кўтариб турувчи машъаланинг қизил рангдаги иккита тасвири туширилган. Машъаланинг катта тасвири Котиб Хамилтон портретининг чап томони фонига жойлаштирилган, машъаланинг иккинчи, кичкинароқ, металл қизил рангдаги тасвирини эса, портретнинг қуйи ўнг томонида кўриш мумкин. Озодлик белгилари турли деноминацияларда бир-биридан фарқ қилади.

Портрет ва Шакл: Банкнотнинг олд тарафидан Котиб Хамилтон портрети атрофидаги овал чегаралар ва нозик чизиклар ҳамда орқа тарафидан Қўшма Штатлар Ғазна Биноси шакли олиб ташланди. Портрет юқорига силжитилди ва елкалар кенгайтирилиб, банкнот четигача етказилди. Шакл фонига қўшимча нақшлар солинди.\

Бошқа Белгилар

Микронашр: Ўта майда бўлгани туфайли, микронашр қилинган сўзларни қалбакилаштириш қийин. Янги кўринишдаги 10 долларлик банкнот олд қисмининг тўрт жойида микронашр қўлланган: катта машъала тасвири остида “USA” сўзи ва “10” рақами бир неча бор такрорланган, “THE UNITED STATES OF AMERICA” ва “TEN DOLLARS” сўзлари портретнинг остида, шунингдек банкнотнинг ички чап ва ўнг томондаги чегараларига киритилган

Кўзи ожизлар учун пулнинг қийматини кўрсатувчи рақамни катта қилиш: Банкнот орқа томонининг қуйи ўнг бурчагидаги катталаштирилган “10” рақамини кўриш осон.

Федерал Резерв Фондининг Кўрсаткичлари: Суратнинг чап тарафидаги универсал муҳр бутун Федерал Резерв Тизимини намоён этади. Чап тарафдаги серия рақамидан пастда жойлашган ҳарф ва рақам Федерал Резерв Банкнини аниқлайди

Серия Рақамлари: Ўн битта рақам ва ҳарфларнинг қайтарилмас бирикмаси банкнотнинг олд томонида икки мартаба акс эттирилган. Янги 10 долларлик банкнотда чап томондаги серия рақами аввалги банкнотларга нисбатан бироз ўнг томонга силжиган.

Банкнотларнинг Муомалага Киритилиши

Пулнинг Янги Ранги жамоатчиликни хабардор қилиш дастури 2003 йилда бошланганидан буён нақд пул билан муомала қилувчилар, пул билан боғлиқ автоматлар ишлаб чиқарувчилар, уюшмалар, корпорациялар ва кенг омма билан уларга янги валютага тайёрланиш бўйича ёрдам кўрсатиш мақсадида 377.000 марта мулоқот қилинди. Бу дастур савдо ва билет сотиш автоматлари, банкомат ва охириги пайтларда кўплаб савдо шохобчаларида қўлланилаётган ўз-ўзига хизмат кўрсатиш кассалари ишлаб чиқарувчиларини ҳам камраб олади.

Эски пулларингизни янгисига алмаштиришга ҳожат йўқ. Эски пулингиз доим ишлайди. 1861 йилдан буён муомалага чиқарилган ҳар бир АҚШ валютаси купюраси ҳозирги кунда ҳам тўла қиймати бўйича қабул қилинади. Янги банкнотлар, ҳам эски кўринишдаги банкнотлар тўла қиймати бўйича қонуний валюта бўлиб қолади – ҳеч қандай АҚШ валютаси қайта чақириб олинмайди ёки девальвация қилинмайди. Америка Қўшма Штатлари ҳеч қачон ўз валютасини девальвация қилмаган ва ҳозир ҳам бундай йўл тутмайди.